

Zoonoz Hastalıklar İle İlgili Seminer

Zeytinburnu Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü tarafından, ilçemiz okullarında öğrencilerimize zoonoz hastalıklarla ilgili bilgilendirmek üzere seminerler gerçekleştirilmiştir.

Zoonoz hastalıklar; hayvanlardan insanlara, insanlardan da hayvanlara geçen hastalıklar olarak tanımlanır. **Zeytinburnu Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü** tarafından verilen “Zoonoz hastalıklar ” seminerlerinde; şehirde insanlarla iç içe yaşamalarından dolayı özellikle kedi ve köpekler tarafından insanlara bulaştırılması muhtemel zoonoz hastalıklar olan; **Kuduz, Toksoplazma ve Ekinokok-Kist Hidatid** üzerinde durulmuştur. Öğrencilere, bu hastalıkların insanlara nasıl bulaşacağı, belirtilerinin neler olduğu ve hastalıklardan korunmak için yapılması gerekenler anlatılmıştır. İlçemizde bulunan 11 okulda 1.540 öğrenciye seminer gerçekleştirilmiştir.

Zoonoz hastalıkların sözlü anlatımın yanı sıra, Tarım İl Müdürlüğü'nün Kuduz hastalığı ile ilgili hazırladığı film izletilmiş ayrıca Sağlık İşleri Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan Toksoplazma ve Ekinokok-Kist Hidatid ile ilgili slaytlar gösterilerek seminerler görsel materyallerle zenginleştirilmiştir. Konu anlatımını takiben öğrencilerin soruları cevaplandırılarak eksiklikler giderilmiş ve öğrencilerin seminere katılımı sağlanmıştır.

Seminerlerde anlatılan Zoonoz hastalıklarla ilgili kısa bilgiler:

Kuduz:

Kuduz daha çok et yiyici(kedi, köpek v.b.) ve kemirici (yarasa, fare v.b.) evcil ve vahşi hayvanlarda gözlenen, beyin iltihabı ile karakterize, öldürücü viral bir hastalıktır. Hastalığın çıkış süresi 9 günden 1 yıla kadar değişir. Ortalama 15-70 gündür. Bu süre ısırık yarasının büyüklüğüne, ısırık yerinin beyine olan yakınlığına, bulaşan virus miktarına v.b. göre değişir. Kuduzla yakalanmış bir hayvanın, diğer bir hayvanı veya insanı ısırmasıyla hastalık bulaşır. Salyada bulunan virüsün, yaraya aktarılması söz konusudur. Salyanın vücutta bulunan açık yaraya teması da bulaşmaya neden olabilir.

Kedi ve Köpeklerde Kuduzun Belirtileri:

Kuduzun sakin dönem, saldırgan dönem ve felç dönemi olmak üzere 3 klasik dönemi vardır.

- 1. Sakin Dönem:** 1-3 Gün süren bu dönemde, hasta hayvanda genel bozukluk belirtileri görülür. Halsizlik, iştahsızlık, insanlardan uzaklaşma ve gıda niteliği olmayan maddeleri yeme isteği gibi davranış bozuklukları izlenir.
- 2. Saldırgan Dönem:** 1-3 Gün süren bu dönemde saldırganlık, su korkusu, yutma güçlüğü, kendini yerden yere atma, bağırma v.b. belirtiler gözlenir.
- 3. Felç Dönemi:** Yutak felci şekillenir. Yutamamaktan dolayı salya ağızdan akar. Tüm vücudu kaplayan felç, ölüme neden olur.

Isırılmadan Sonra alınacak Önlemler:

1. Isırılan bölge kanatılır, derhal bol sabunlu su ile yıkanır ve tentürdiyot v.b. antiseptik sürülür.
2. Derhal bir sağlık kuruluşuna başvurulmalı ve aşı uygulamasına geçilmelidir. Yara beyine ne kadar yakınsa o kadar çabuk hareket edilmelidir.
3. Yaralanan deri hemen dikilmemeli ve yaranın üzeri kapatılmamalıdır.
4. İlgili Belediye Sağlık İşleri Müdürlüğü' ne başvurulmalı ve ısırılan hayvanın gözlem altına alınması sağlanmalıdır.
5. Gözlem altında 10 gün tutulan hayvan, süre sonunda sağlam ise Kuduz olmadığı kanısına varılır.
6. Eğer bu 10 günlük süre içinde hayvan ölürse, laboratuvar muayenesiyle kesin teşhis konulur.

Toksoplazma:

Kedi ve diğer memelilerde, Toksoplazma gondii adlı parazitin neden olduğu, hamile bayanlarda problem olan bir hastalıktır. Hamilelikte hastalığı alan bayanların yavrularında ciddi problemler gözlenir (düşük, beyinde su birikimi, anomaliler).

Korunma ve Kontrol:

1. Kedilerin bu paraziti almaması ve insanlara aktarmaması için kemirgenleri ve kuşları yemesi engellenmelidir.
2. Kedilere çiğ ya da az pişmiş gıda kesinlikle verilmemelidir.
3. İnsanlar tarafından çiğ veya az pişmiş et, pastörize edilmemiş süt ve ürünleri tüketilmemelidir.
4. Hastalıklı kedi dışkısı ile bulaşma ihtimaline karşı, çiğ yenen sebze ve meyveler çok iyi yıkanmalıdır.
5. Başiboş kedilerle temastan kaçınılmalı, temas edildiğinde ise eller bol sabunlu su ile yıkanmalıdır.
6. Toprakla uğraşırken lastik eldiven kullanılmalıdır.
7. Kedi dışkısıyla çıkarılan yumurtalar atıldıkları sırada hastalık yapabilecek nitelikte değildir. Bir kaç gün içinde hastalık yapacak nitelik kazanır. Bu nedenle kedi altlıkları ve kumları her gün değiştirilmeli, bu amaçla kürek kullanılmalıdır. Özellikle hamile bayanlar dışkıyla direkt temastan kaçınılmalıdır.
8. Hamile kalmadan önce Toksoplazma antikoru taşıyıp taşımadığının belirlenmesi için, bayanların test yaptırması gerekir. Pozitif bir sonuç, hastalığın daha önce geçirilmiş ve bağışık olduğunu, yavru için tehlike olmadığını ifade eder. Bu durumda Toksoplazma negatif sonucuna sahip hamile bayanların hamilelik sırasında çok dikkatli olması gerekmektedir.

Ekinokok-Kist Hidatid:

Köpekgillerin ince bağırsaklarında yaşayan parazitin neden olduğu bir hastalıktır. Parazit yumurtalarının köpeğin dışkısıyla çıkarılması ve bu yumurtaları çeşitli yollarla alan insan, sığır, koyun v.b. hayvanların karaciğer, akciğer gibi iç organlarında su keselerinin oluşumuyla karakterizedir. Bilinenin aksine hastalığa köpek değil, kıl üzerine yapışmış yumurtalar neden olur.

Korunma ve Kontrol:

1. Köpeklerin bu paraziti almaması ve insanlara aktarmaması için, kistli veya çiğ ya da az pişmiş sakatat (ciğer, et v.b.) verilmemelidir.
2. Veteriner Hekim'e danışarak köpeğinizin paraziter ilaçlamalarını mutlaka yaptırınız.
3. Hastalığın yayılmasında kırsal kesimde ve Kurban Bayramları' nda yapılan kontrolsüz kesimlerde elde edilen kistli ciğerlerin köpeklere yedirilmesi önemli rol oynadığından, halkımız bilinçlendirilmelidir.
4. Başboş köpeklerle temastan kaçınılmalı, temas edildiğinde ise eller bol sabunlu suyla yıkanmalıdır.
5. Hastalıklı köpek dışkısıyla bulaşma ihtimaline karşı çiğ yenilen sebze ve meyveler çok iyi yıkanmalıdır.
6. Çocuklara el yıkama alışkanlığı kazandırılmalıdır. (Çocuk oyun parklarındaki kumlar köpek dışkısıyla bulaşık olabilir!!!)
7. Köpek dışkısında bulunan yumurtaların kurumması ve toz haline gelip havaya karışmasıyla solunum yoluyla hastalık alınabilir.

Görüldüğü üzere kendi hayvanınızı koruyarak yaptığınız bireysel mücadele yetmemekte, hastalığı başka yollardan alma riskiniz her zaman mevcut olmaktadır. Bu nedenle bu hastalıkla ilgili toplumsal ve resmi kurumlarca yapılacak kapsamlı mücadele şarttır.

Zeytinburnu Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü tarafından Temel Eğitim Öğrencilerine 01 Mart – 21 Mart 2016 tarihleri arasında öğrencilere yönelik olarak Gıda Mühendisi Semra YALÇIN ve Veteriner Hekim Zekiye SERBEST'in sunumunda " Gıda Hijyeni ve Zoonoz Hastalıkları (Kuduz, Ekinokok-Kist Hidadit) seminerleri gerçekleştirildi.

Gıda Hijyeni seminerlerinde aşağıda belirtilen konularda öğrencilere bilgi verildi.

Gıda Hijyen Eğitim Seminer Konuları;

- 1) Gıda maddelerinin yapısında bulunan besleyici ögeler.
- 2) Beslenme öncesi ve sonrası elleri yıkamanın önemi.
- 3) Gıda zehirlenmesinin nedenleri ve belirtileri
- 4) Gıda bakterilerle kontaminasyonu ve gıdaların muhafaza koşulları
- 5) Sağlıklı ve dengeli beslenmede dikkat edilecek hususlar
- 6) Belediye Sağlık İşleri Müdürlüğü Gıda Denetimi Ekibinin tanıtımı ve görevleri